Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**T.O.5.10** Metin içi karşılaştırma yapabilme	Oluşum: Kar, su buharının donarak buz kristallerine dönüşmesiyle; dolu, hava akımlarıyla yukarı taşınan damlaların donup katman katman büyümesiyle oluşur. Mevsim: Kar genellikle kışın; dolu çoğunlukla ilkbahar ve yazın görülür. Etki: Kar toprağı örtüp yavaşça su sağlar; dolu ekinlere, araçlara, seralara zarar verebilir. Ortak özellik: İkisi de donmuş sudan oluşan yağış türüdür.	Oluşum farkı **(4 p)** Mevsim farkı **(4 p)** Etki farkı **(4 p)** Ortak özellik **(4 p)** **Toplam: 16 p**
2	**T.O.5.16** Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	Bu kelimeler metinde ayrıntı olarak bir kez geçer, metnin konusunu taşımaz. Anahtar kelimeler: kar, dolu, yağış (buz da kabul edilir).	Seçimin neden uygun olmadığını açıklama **(5 p)** Üç uygun anahtar kelime (her biri 3 p) **(9 p)** **Toplam: 14 p**
3a	**T.O.5.20** Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme	Benzetme. Yorgan bizi örtüp koruduğu gibi kar da toprağın üstünü örtüp onu korur.	Benzetme **(3 p)** Benzerliği açıklama **(4 p)** **Toplam: 7 p**
3b		Örnek: Dolu taneleri, seranın camına küçük taşlar gibi çarpıyordu. (sertlik özelliğine dayanan benzetme)	Benzetme kurma **(4 p)** Metindeki özelliğe dayanma **(3 p)** **Toplam: 7 p**
4	**T.O.5.8** Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme	1) Burak, babasının üzüntüsünü anlamış ve ona destek olmak istemiştir; kanıt: “hiçbir şey söylemeden yanına çöktü”. 2) Baba, zorluklar karşısında umudunu kaybetmeyen, sabırlı biridir; kanıt: “Dolu on dakikada bozar, biz bir akşamda düzeltiriz.” (Birlikte çalışmanın gücü gibi gerekçeli çıkarımlar da kabul edilir.)	Birinci çıkarım ve kanıtı **(7 p)** İkinci çıkarım ve kanıtı **(7 p)** **Toplam: 14 p**
5	**T.O.5.12** Metindeki unsurları sınıflandırabilme	1. ölçüt – canlı/cansız: Canlı: domates fidesi, ekin. Cansız: araç, sera, toprak, buz kristali. 2. ölçüt – insan yapımı/doğada kendiliğinden bulunan: İnsan yapımı: araç, sera. Doğal: domates fidesi, ekin, toprak, buz kristali. (Gerekçeli farklı ölçütler kabul edilir.)	Birinci ölçütü adlandırma **(3 p)** Birinci sınıflandırmanın doğruluğu **(4 p)** İkinci ölçütü adlandırma **(3 p)** İkinci sınıflandırmanın doğruluğu **(4 p)** **Toplam: 14 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
6	**T.Y.5.7** Yaratıcı yazı yazabilme	Örnek: “Sen neden bu kadar sertsin?” diye sordu kar tanesi. Dolu tanesi güldü: “Bulutun içinde rüzgâr beni defalarca yukarı taşıdı, her seferinde üstüme bir kat buz daha eklendi.” … Yazıda kar ve dolunun oluşumu, mevsimi ya da etkisine dair metindeki bilgiler konuşmaya yerleştirilir.	Konuşma biçiminde yaratıcı kurgu **(5 p)** Metinden en az iki bilgiyi doğru kullanma **(6 p)** Tutarlı, özgün ve kurallı anlatım **(5 p)** **Toplam: 16 p**
7	**T.Y.5.21** Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme	Bugün 14 Mayıs’ta akşamüstü dolu yağdı. Babamın domateslerini dolu ezmişti. Babam bana şöyle dedi: “Dolu on dakikada bozar, biz bir akşamda düzeltiriz.” Ben de ona yardım ettim.	“Bugün” büyük harf **(2 p)** “14 Mayıs’ta” **(2 p)** “ezmişti.” ve “Babam” büyük harf **(2 p)** “dedi:” iki nokta **(2 p)** Tırnak işaretleri (ve virgül) **(2 p)** “Ben de” ayrı yazım **(2 p)** **Toplam: 12 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.